

nister har sagt, ikke saa meget til hvad der virkelig tidligere har været præsteret, som til hvorledes Sagen sidenesther vil stille sig. Naar man tænker sig f. Ex., at Arbeidet i Dieblifket præsteres af en Mand i sin fulde Legems-kraft, saa er det ikke just rimeligt, at der skal betales det samme Beløb for den Tid, som er tilbage, som nu, og at der altsaa ogsaa bør tages Hensyn til hans aftagende Alder og den mindre Værdi, hans Arbeide som Følge deraf vil have. Dette Hensyn mener jeg, at man udelukker ved at forandre Ordene „kunne have“ til „have havt“, og dette forekommer mig ikke aldeles rigtigt; thi det kan dog ikke nægtes, at der ved Fastecontractens Indgaaelse i sin Tid er taget Hensyn til, at den Arbeidsberettigede ikke vil kunne have den samme Nytte af det Arbeide, der præsteres af en gammel Mand, som af det, der præsteres af en yngre Mand.

Formanden: Den 4de Landsstingsmand for 6te Valgkreds har Ordet.

Skoleforstander Sørensen: Jeg frasalder det.

Orsted: De mere væsentlige Indvendinger, jeg kunde have imod de her omhandlede Paragrapher falde sammen med dem, jeg har fremsat under Behandlingen af Sagen om Gaardmandshoveriet, og jeg skal derfor ikke her gjentage dem, men skal kun tillade mig nogle ganske enkelte, i sig selv mindre betydelige Bemærkninger. Den første angaaer den Indstilling, som findes under Nr. 4 paa Afstemningslisten. Det forekommer mig, at det har meget for sig, at Amtsrådsdistricterne maatte foretrækkes for Amtene, navnlig fordi det Sted, hvor fornemmelig denne Forskiel fremtræder, er Kjøbenhavns Amt og Roeskilde Amt; men der ere Forholdene vist meget forskjellige, navnlig med Hensyn til Arbeidspriserne, og derfor synes det at være hensigtsmæssigere, at Roeskilde Amtsrådsdistrict blev et særskilt Afsløsningsdistrict, forskjelligt fra Kjøbenhavns Amtsrådsdistrict. Naar det er blevet udtalt som en Grund, hvorfor man hellere maatte tage Amtet end Amtsrådsdistrictet, at man maatte vente Forskiellen ophavet, saa maa jeg henholde mig til, hvad den høitagtede Indenrigsminister har yttret om,

at der vist er megen Betænkelse netop med Hensyn til det gamle Kjøbenhavns og forrige Roeskilde Amt at ophæve den Forskiel, som hidtil har fundet Sted, og begrunde et økonomisk Fællesskab mellem disse to Districter, som vilde medføre et betydeligt Tillæg af Byrder paa Roeskilde Amt. Men der er en Vanskelighed, som forekommer mig at møde ved at tage Amtsrådsdistrictet. Det er, at man, som det sees af den øvrige Redaction af § 2, ogsaa vil have den omhandlede Anordning udstrakt til Huse paa Kjøbstadsjorder; thi Kjøbstadsjorder høre aldrig under Amtsrådsdistricterne. Men selv, naar man tager Amtet, kommer man i Forlegenhed med Kjøbenhavn, som ikke heller hører til noget Amt. Det forekommer mig idet Hele, at Kjøbstæderne burde være udenfor denne Anordning, hvis den iøvrigt skal udkomme, og jeg seer heller ikke, hvorledes de kunne indbefattes enten under Titelen til Loven, hvor der staaer „Huse og Boliger paa Landet“ eller under de dertil svarende Udtryk i § 1; thi hverken i Lovspøget eller i daglig Tale indbefatter man Kjøbstadsjorder under Landet, men de udgjøre et Tilbehør til Kjøbstæderne. Der er fremsat en Mængde forskjellige Ytringer med Hensyn til Maaden, hvorpaa Burderingen af Arbeidet skulde stee. Jeg skal ikke erklære mig mere for den ene end for den anden; men det forekommer mig, at alle disse forskjellige Ytringer vise, hvor aldeles usikker og upaalidelig den Taxation vil være, hvorpaa den hele Afsløsnings skal grundes. Den vil være langt mere usikker her end med Hensyn til Gaardmandshoveriet; thi Gaardmandshoveriet bestaaer dog for Størstedelen eller idetmindste for en meget stor Deel af visse bestemte Arbeider, der skulle udføres, og det udføres i det Hele i Regelen ikke af Gaardmanden selv, men af hans Folk. Derimod er Hønsmandsarbeidet et personligt Arbeide, som blandt Andet berøder paa Individets Arbeidskraft, og derefter kan have et forskjelligt Værd. Hvorvidt der skal tages Hensyn til det eller ikke, er altsaa et Spørgsmaal, som her opstaaer, og det vil være meget vanskeligt at give en almindelig Regel for, hvørimod det er en Vanskelighed, som ikke opstaaer med Hensyn til Gaardmandshoveriet. Jeg skal endnu blot be-